
CONTA'M I DIBUIXA'M. EL MONJO ESGRAÓ I LA CARTOIXA D'ESCALADEI

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
DURADA 90 MINUTS

Índex

1-DADES BÀSIQUES DE L'ACTIVITAT.....	2
2-OBJECTIUS GENERALS DE L'ACTIVITAT.....	3
3-DISENY DE L'ACTIVITAT	3
3.1-Consideracions prèvies	3
3.2-Adaptació curricular.....	4
OBJECTIUS D'APRENTATGE.....	7
4-CONTINGUTS.....	9
5-DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT.....	11

1-DADES BÀSIQUES DE L'ACTIVITAT

Destinataris: Educació Secundària

Breu descripció: El germà Guerau, l'encarregat de la farmàcia de la Cartoixa d'Escaladei, va amagar fa molts anys una recepta única. A través del *geocaching* els nois i noies hauran de trobar la recepta, així com tot ho necessari per poder-la elaborar, coneixent d'aquesta manera, els diferents espais i la història de la Cartoixa.

Conceptes clau: Cartoixa d'Escaladei, farmàcia, *geocaching*, remeieres, Muntanyes del Montsant.

Durada de l'activitat: 1h i 30minuts

Materials necessaris: Tablet, pergami amb la recepta, albaricó, pot de vidre, herbes medicinals, alcohol, llumins, olla, aigua, llenya, termòmetre.

2-OBJECTIUS GENERALS DE L'ACTIVITAT

- Conèixer els espais de la Cartoixa d'Escaladei
- Conèixer la vida diària a la Cartoixa
- Orientar-se
- Autogestionar-se
- Conèixer l'evolució del món farmacèutic
- Treballar en equip
- Aprendre a ser resolutius i resolutives davant les adversitats

3-DISENY DE L'ACTIVITAT

3.1-Consideracions prèvies

En l'actualitat, les visites als conjunts patrimonials han fet un gir de format i contingut considerables. Poc a poc és va abandonant el format clàssic de visita guiada per endinsar-nos en activitats educatives que englobin l'explicació dels monuments des de diferents perspectives i sempre des del punt de vista de l'adaptació curricular de totes les activitats. Aquesta és una de les nostres finalitats. Amb l'activitat destinada als i les alumnes d'Educació Secundària que presentem a continuació, volem combinar la descoberta del conjunt patrimonial de la Cartoixa d'Escaladei a través

del *geocaching*, amb l'elaboració d'una recepta sorgida de la farmàcia d'Escala Dei, al segle XVI. Treballant així, l'autonomia dels grups d'alumnes i la seva capacitat per resoldre conflictes.

3.2-Adaptació curricular

La present activitat educativa ha estat dissenyada seguint el que estableix el Decret 119/2015, del 23 de juny, que ordena els ensenyaments de l'educació primària. Els objectius finals que han d'assolir els i les infants i joves en aquesta etapa educativa estan dividits en àmbits del coneixement. En aquesta visita treballarem els següents:

COMPETÈNCIES BÀSIQUES I ÀREES TREBALLADES

Àrea	Competències pròpies de l'àrea	Aportacions de les àrees a les competències bàsiques
De les Llengües	Comunicació Oral	Competència d'aprendre a aprendre Competència d'autonomia i iniciativa personal
Ciències de la Naturalesa	Científica	
	Tractament de la informació i Competència Digital	
Ciències Socials, Geografia i Història	Coneixement i la interacció amb el món	
Educació Física	Competència Social	

Competència de la comunicació oral

La qual facilita, a través dels intercanvis amb els i les altres, persones adultes o no, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, és a dir, la construcció del propi pensament. Cal considerar-la en totes les seves dimensions, la de la interacció, la de l'escolta i la producció i la de la mediació, en grup gran o grups més petits, atenent tant els aspectes verbals com els no verbals i la possibilitat d'emprar diferents mitjans o les tecnologies de la informació i la comunicació. En el cas concret de l'activitat a la Cartoixa d'Escaladei, els i les alumnes faran un treball de descoberta del monestir en petit grup, mitjançant la georeferenciació d'espais, que després hauran de compartir i explicar al gran grup. Tot això, sempre, des d'un esperit crític amb tots els processos que aniran descobrint i amb la única finalitat de que l'alumnat analitzi l'entorn de forma global.

Competència Científica

Es defineix com la capacitat d'utilitzar el coneixement científic per identificar preguntes i obtenir conclusions a partir d'evidències, amb la finalitat de comprendre i ajudar a prendre decisions sobre el món natural i els canvis que l'activitat humana hi produeix.

Un dels objectius principals de l'activitat que plantegem, passa no tan sols perquè l'alumnat entengui el procés històric de la Cartoixa i la seva incidència en el desenvolupament de l'entorn, si no perquè pugui aprofundir en un dels aspectes més essencials de la Cartoixa, la seva Farmàcia. I així pugui treballar per una banda el conjunt històric i per altra banda l'evolució de la ciència de la farmàcia.

Tractament de la informació i Competència digital

Actualment les persones poden accedir a la informació sobre temàtiques de contingut científic a través de tots tipus de mitjans, però molt especialment d'Internet. Tanmateix, l'ús d'aquesta informació comporta saber utilitzar el coneixement bàsic que s'aprèn a l'escola per analitzar-la críticament. Al mateix temps, l'aprenentatge científic requereix comunicar les idees de manera convincent, concisa i unívoca, a partir de combinar dades, informacions i coneixements utilitzant tot tipus de suports. La utilització dels recursos TIC, propis d'aquesta matèria, a més de facilitar les observacions també permeten la recopilació i el tractament de les dades, i la modelització de fenòmens i, per tant, construir el coneixement. El *geocaching* o georecerca en català, és un joc on el principal objectiu és trobar el tresor que és anomenat geoamagatall. En els contenidors, pot haver-hi qualsevol cosa relacionada amb l'entorn o sense cap tipus de relació. En el cas de la Cartoixa, s'aprofitarà aquest recurs, per treballar l'autonomia dels i les alumnes, així com la seva capacitat d'orientació i tractament tecnològic de la informació del monument.

Competència del Coneixement i la interacció amb el món

Aquesta competència mobilitza els sabers escolars que han de permetre a l'alumnat comprendre la societat i el món en què es desenvolupa. Fa que aquest superi la simple acumulació d'informacions per interpretar i apropiat-se dels coneixements sobre els fets i els processos, per predir conseqüències i dirigir reflexivament les accions per a la millora i preservació de les condicions de vida pròpia, les de les altres persones i les de la resta dels éssers vius.

Competència Social

Centrada en les relacions interpersonals per mitjà de l'adquisició de valors com el respecte, l'acceptació o la cooperació, que seran transferits a l'activitat quotidiana (jocs, esports, activitats en la natura, etc.). El joc de georecerca que és durà a terme per fer la descoberta de la Cartoixa i de la seva vessant com a centre farmacèutic, tot i que serà per equips, sempre buscarà un treball de tota a una i de la cooperació per tal de poder resoldre finalment els possibles problemes que els hi aniran sorgint, que seran part del transcurs de l'activitat, i amb el que és buscarà, potenciar aquesta unió de l'equip. Solament així se'n sortiran.

OBJECTIUS D'APRENTATGE

Àmbit de les Llengües

- Saber treballar en equip
- Ser capaç d'expressar les idees pròpies i respectar les dels i les demés.
- Interaccionar, expressar-se i comprendre oralment, per escrit o audiovisualment, de manera coherent i adequada als contextos acadèmics, socials i culturals, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació.

Ciències de la Naturalesa

- Cercar i seleccionar informació sobre temes científics, utilitzant diferents mitjans i fonts, valorar-la críticament i emprar-la per orientar i fonamentar les pròpies opinions i actuacions.

- Analitzar i valorar la importància d'utilitzar els coneixements científics i les interaccions de la ciència i la tecnologia, per satisfer les necessitats humanes.
- Reconèixer que, per a l'exercici de moltes professions, es necessiten coneixements científics i saber aplicar processos propis d'aquest camp del saber.
- Ser conscients de la importància de la farmàcia d'Escaladei, durant l'Edat Mitjana i entendre la seva evolució científica.
- Ser capaços d'elaborar una recepta farmacèutica del segle XVI.

Ciències Socials, Geografia i Història

- Percebre, comprendre, representar i interpretar l'espai real i virtual, per situar-s'hi, orientar-s'hi i desplaçar-s'hi utilitzant croquis, plànols, mapes i d'altres representacions cartogràfiques.
- Analitzar i valorar diferents realitats i sistemes d'organització social, política i econòmica passats i presents, per contribuir a la construcció d'una societat més justa, solidària i democràtica.
- Analitzar i interpretar la interacció que es produeix entre l'entorn i l'activitat humana, per percebre els canvis socioambientals com a resultat de la utilització del medi i els seus recursos per part de les societats.
- Buscar, obtenir, seleccionar, organitzar i interpretar la informació a partir de fonts diverses (directes i indirectes, escrites, gràfiques, audiovisuals, i amb diferents suports, especialment els relacionats amb les TIC).

Educació Física

- Mostrar habilitats i actituds de respecte, treball en equip i esportivitat en la participació d'activitats, jocs i esports, independentment de les diferències culturals, socials i d'habilitat.

4-CONTINGUTS

Àmbit de les llengües

DIMENSIÓ COMUNICATIVA

- ✓ Actitud de cooperació i respecte crític envers les diferències d'opinió en les situacions de treball compartit.
- ✓ Participació en les interaccions orals, escrites i audiovisuals que tenen com a eix la construcció de la relació social.
- ✓ Valoració de la interacció com a eina per prendre consciència dels coneixements i de les idees, i per a la regulació dels processos de comprensió i expressió propis de tot procés d'aprenentatge, tant en activitats individuals com en les del treball cooperatiu.
- ✓ Valoració de les normes de cortesia i els marcadors lingüístics de relacions socials, com l'ús i selecció de formes de tractament, convencions en el torn de paraula i estratègies d'interacció.

Ciències de la Naturalesa

- ✓ Establiment de relacions amb aplicacions tecnològiques com les tauletes electròniques.
- ✓ Identificació d'activitats humanes que poden incidir o incideixen sobre el medi.
- ✓ Interpretació de la diversitat dels grups d'éssers vius, en el cas concret de la flora del Montsant com element bàsic pel desenvolupament de la Farmàcia d'Escaladei.

Ciències Socials, Geografia i Història

- ✓ Analitzar i valorar diferents realitats i sistemes d'organització social, política i econòmica del passat.
- ✓ Desenvolupar un pensament crític i creatiu, analitzant els problemes socials rellevants i proposant solucions i alternatives a través del diàleg, l'empatia i la cooperació.
- ✓ Valoració de la necessitat de protegir i difondre el patrimoni natural i cultural com a herència cultural dels grups humans i manifestació de riquesa i diversitat.
- ✓ Localització i caracterització de diferents paisatges, analitzant la interacció entre els grups humans i el medi.
- ✓ Identificació dels trets bàsics de la societat, l'economia i els poders polítics a l'Europa feudal, incidint en els elements referits a la desigualtat legal dels estaments socials, incidint en la Cartoixa d'Escala Dei com a focus de poder feudal del que avui en dia coneixem com la comarca del Priorat.

Educació Física

- ✓ Valoració de l'esport individual i col·lectiu com fenomen social i cultural.
- ✓ Realització de recorreguts en el medi natural, utilitzant l'equipament, les eines i tècniques d'orientació adients.

5-DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

Arribada a la Cartoixa d'Escala Dei. Benvinguda i introducció (10')

L'educador/educadora rebrà el grup a la porta de la recepció. Allà és presentarà i donarà les indicacions relacionades amb la organització (on deixar les motxilles, quina serà la estructura de la visita i els engrescarà per començar amb energia l'activitat).

Geolocalització (50')

Un cop els i les joves estiguin asseguts a la Sala de l'Audiovisual, donarem pas a fer unes preguntes relatives al lloc on estem, per introduir el monument.

Algú sap on som?

Sabeu qui hi viva aquí?

L'educador/educadora els hi explicarà que un dels espais més importants de la Cartoixa, va ser la farmàcia, presentat la figura del germà Guerau, que fou farmacèutic d'Escaladei al segle XVIII. Era tan excel·lent treballant que una de les seves receptes més importants mai va ser registrada als tractats de farmàcia i es va quedar amagada pel monument. S'hauran de posar en petits grups i mitjançant una *tablet*, hauran de trobar els punts georeferenciats a la Cartoixa. Els punts contenen informació del monument i objectes relacionats amb la recepta (en format QR).

Elaboració (30')

Un cop tinguin tot allò relacionat amb la recepta i la informació de la Cartoixa, hauran de baixar cap al pati de davant de l'Edifici de Serveis (és important puntualitzar que no tothom podrà aconseguir tot el material necessari per realitzar la recepta, de tal manera que hauran de saber compartir per poder-la realitzar tots i totes amb èxit). Al pati de l'Edifici de Serveis hauran de poder realitzar pas a pas la recepta, que finalment s'emportaran a casa, juntament amb un petit dietari de les receptes més importants de la farmàcia de la Cartoixa d'Escaladei.

QUADRE RESUM DE L'ACTIVITAT

QUÈ FAREM?	ON HO FAREM?	COM HO FAREM?	MATERIAL	DURADA
Benvinguda i introducció	A l'aparcament de la Cartoixa d'Escala Dei	L'educador/ora rebrà el grup i farà una petita introducció de l'espai en el que es troben així com, donarà les indicacions per començar l'activitat.	-	10 minuts
Geolocalització	Sala de l'Audiovisual i Cartoixa	S'introdueix la història de la recepta secreta que el germà Guerau, farmacèutic d'Escaladei, va deixar amagada al segle XVIII per la Cartoixa. Es demanarà als alumnes que mitjançant la georeferenciació, trobin la recepta i els diferents objectes per poder-la realitzar. Els punts georeferenciats tindran també, informació del monument.	Tablets	50 minuts
Elaboració	Pati Edifici de Serveis	Elaboració de la recepta del germà Guerau per part dels petits grups.	Recepta Herbes medicinals Olla Albarel·lo Fogonet Llumins Aigua Material variat (culleres, morter..)	30 minuts